

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

Participation in the Quality Assurance operations in Research
Songkhla Rajabhat University

กนกวรรณ เช่งเข็ม^{1*}, จารุวรรณ เพชรรักษ์¹ และพุฒิธร ตุกเตียน²

Thanapat Jermkwun^{1*}, Jaruwan Phetrak¹ and Puttitorn Tuktien²

¹ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป, สถาบันวิจัยและพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

¹ Administration Officer, Institute of Research and Development, Rajabhat Songkhla University.

² อาจารย์, คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

² Lucturer, Faculty of Industrial Technology, Rajabhat Songkhla University.

* Corresponding author, E-mail: kanokwan.se@skru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 700 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์คาร์ยอละ 25 ของประชากรจำนวน 700 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบสุ่มอย่างมีระบบ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาด้านการวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น โดยมีส่วนร่วมมากที่สุดในการ วางแผน รองลงมามีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบผลการดำเนินงาน ตามลำดับ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, ประกันคุณภาพการศึกษา, การวิจัย

Abstract

The objective of this research was to study the participation of the Education Quality Assurance in Research Songkhla Rajabhat University. The population of this research were the Lecturer and Staff of Songkhla Rajabhat University 700 people. The sample size was 175 people, determined by the percentage of the population of 25, and use a Systematic Random Sampling. The data were analyzed in term of Percentage, Mean and Standard Deviation.

The study showed that the overall satisfaction of the sample was at a Medium level. This sort from descending below Information Planning, Action, Doing and Checking.

Keywords: Participation, Education Quality Assurance, Research

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (2561) เป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งของภาคใต้ ที่มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องตลอดมา มีภารกิจหลัก คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม เพื่อเป็นหลักประกัน สร้างความมั่นใจในมาตรฐานและคุณภาพของการจัดการศึกษา รวมถึงผลผลิตทางการศึกษาอื่น ๆ ว่ามีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นกระบวนการประเมินผล และติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานในสถาบันอุดมศึกษา โดยบุคลากรของหน่วยงาน มีหน้าที่กำกับและดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นการวางระบบงานที่มีระบบและกลไกชัดเจน รวมทั้งมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และเพื่อวิเคราะห์ว่าหน่วยงานมีจุดใดที่ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานในองค์กรแข็งแกร่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สร้อยขวัญ เสมอพิทักษ์ และภรณ์ ศิริโชติ, 2554)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ในทุกระดับหน่วยงานไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการและหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อเป็นกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับมหาวิทยาลัย คณะ โปรแกรมวิชา และศูนย์/สำนัก/กอง โดยคณะกรรมการดังกล่าว มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแนวทาง ระบบและกลไก ในการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานตนเอง ให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบันยังพบว่าหลาย ๆ หน่วยงานในมหาวิทยาลัย มีผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัยที่แตกต่างกัน โดยได้จากคะแนนประเมินเฉลี่ยและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจประเมิน ซึ่งเป็นผลมาจากหน่วยงานนั้น ๆ อาจจะมีปัญหาและอุปสรรคบางประการ ที่ทำให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพฯ น้อย และไม่เต็มศักยภาพ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพการศึกษาต่อไปในระยะยาวได้

ผู้วิจัยซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาระบบและกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย จึงจำเป็นต้องศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อที่จะได้รับข้อมูลอันเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันวิจัยฯ แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังนี้

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ทำหน้าที่หลักในการประสาน ส่งเสริม และ สนับสนุนการวิจัยทั้งแหล่งทุนภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัย นำไปสู่การ ผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพ การสร้างบรรยากาศการวิจัยเพื่อจูงใจให้มีการผลิตผลงานวิจัยเพิ่มขึ้น และ ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิจัย ทั้งในรูปแบบการบริการวิชาการและการถ่ายทอดองค์ความรู้ (สถาบันวิจัย และพัฒนา, 2557)

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการในการประเมินผลและติดตามการดำเนินงานของ หน่วยงานในสถาบันอุดมศึกษา ผลจากการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คือ การวางระบบงานที่มีระบบ และกลไกชัดเจน รวมทั้งมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และเพื่อวิเคราะห์ว่าหน่วยงานมีจุดใดที่ปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมเพื่อให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานในองค์กรแข็งแกร่งยิ่งขึ้น (สร้อยขวัญ เสมอพิทักษ์ และภรณ์ ศิริโชติ, 2554)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้อธิบายกระบวนการการบริหารงานประกันคุณภาพ การศึกษา ใช้วงจร PDCA หรือวัฏจักรเดมมิ่ง ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน คือ

- 1) การร่วมกันวางแผน (Planning)
- 2) การร่วมกันปฏิบัติตามแผน (Doing)
- 3) การร่วมกันตรวจสอบ (Checking)
- 4) การร่วมกันปรับปรุง (Action)

เมื่อพิจารณากระบวนการการประกันคุณภาพภายในตามแนวคิดของการประเมินคุณภาพและ แนวคิดของการบริหารแบบครบวงจรจะเห็นว่ามีสอดคล้องกันตามภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 วงจร PDCA

(ที่มา : <http://www.kabinburischool.com/Multimedia/unit2.php?page=2>)

สุจิตรา กฤติยวรรณ และสุชีรา พระมาลา (2557) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชธานี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 119 คน จากบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชธานีทุกวิทยาเขต ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชธานีนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการด้วยกัน แต่ปัจจัยที่สำคัญที่จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนคือ ด้านปัจจัยจิตใจ ด้านวัฒนธรรมองค์การ และด้านการบริหาร เพื่อที่เมื่อบุคลากรมีแรงจูงใจอยู่ในสภาพวัฒนธรรมองค์การที่ดีและได้รับการบริหารที่เหมาะสมแล้วจะส่งผลการดำเนินงานในเรื่องการประกันคุณภาพเป็นอย่างดี สามารถปฏิบัติงานด้วยความสบายใจ มีความสุข มีความรู้สึกศรัทธาในองค์การ

อุษา น้อยทิม และคณะ (2558) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน อยู่ในระดับมากมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน อยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก และมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก สำหรับอุปสรรคที่สำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน ได้แก่ การขาดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งความไม่ชัดเจนในเรื่องนโยบายและระบบประกันคุณภาพการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรสายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 700 คน

การคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากผู้วิจัยทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์คาร์ร็อยละ 25 ของประชากรจำนวน 700 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออก 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ หน่วยงานที่สังกัด ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และตำแหน่ง ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัย ซึ่งมี 4 ด้าน ได้แก่ 1) มีส่วนร่วมในการวางแผน (Planning) 2) มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Doing) 3) มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Checking) และ 4) มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Action)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
ด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยได้นำร่างแบบสอบถาม
ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ทำการตรวจ วิเคราะห์ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ
เพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม

3.2 นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย นำเสนอ
ต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และ
ความครอบคลุมของเนื้อหา

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำผลการตอบ
แบบสอบถาม ไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach)
ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยจัดทำหนังสือ “ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย” โดยแจก
พร้อมกับแบบสอบถามจำนวน 175 ฉบับ ไปยังกลุ่มตัวอย่างภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

4.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจำนวน 175 ฉบับ ซึ่งได้รับกลับมาจำนวน 164
ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.7 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจง
ค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ตามตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ระบบและกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัยหรืองาน
สร้างสรรค์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยใช้การวิเคราะห์
เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	67	40.85
หญิง	97	59.15
รวม	164	100

ตารางที่ 1 (ต่อ) ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	96	58.54
ปริญญาโท	56	34.15
ปริญญาเอก	12	7.32
รวม	164	100
3. อายุ		
22-30 ปี	33	20.12
31-40 ปี	59	35.98
41-50 ปี	39	23.78
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	33	20.12
รวม	164	100
4. หน่วยงานที่สังกัด		
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	36	21.95
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	27	16.46
คณะศิลปกรรมศาสตร์	16	9.76
คณะครุศาสตร์	20	12.2
คณะวิทยาการจัดการ	25	15.24
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	12	7.32
คณะเทคโนโลยีการเกษตร	18	4.88
วิทยาลัยนวัตกรรมการ	8	10.98
บัณฑิตวิทยาลัย	2	1.22
รวม	164	100
5. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน		
1-5 ปี	55	33.54
6-10 ปี	70	42.68
11-15 ปี	13	7.93
15-20 ปี	12	7.32
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	14	8.54
รวม	164	100
6. ตำแหน่ง		
อาจารย์	69	42.07
บุคลากร	95	57.93
รวม	164	100

ตารางที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 1 มีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานวิจัย และงานสร้างสรรค์

ประเด็นการมีส่วนร่วม	\bar{x}	S.D.	ระดับ
มีส่วนร่วมในการวางแผน (Plan)	3.13	0.94	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Do)	2.70	0.82	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Check)	2.57	0.72	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Action)	3.01	0.86	ปานกลาง
รวมทั้งหมด	2.85	0.84	ปานกลาง

ตารางที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 2 สนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์อย่างน้อยในประเด็น ต่อไปนี้ - ห้องปฏิบัติการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ หรือหน่วยวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ หรือศูนย์เครื่องมือ หรือศูนย์ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการวิจัย - ห้องสมุดหรือแหล่งค้นคว้าข้อมูลสนับสนุน

ประเด็นการมีส่วนร่วม	\bar{x}	S.D.	ระดับ
มีส่วนร่วมในการวางแผน (Plan)	3.10	0.92	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Do)	2.75	0.85	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Check)	2.64	0.73	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Action)	3.05	0.85	ปานกลาง
รวมทั้งหมด	2.90	0.83	ปานกลาง

ตารางที่ 4 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 3 จัดสรรงบประมาณของสถาบัน เพื่อเป็นทุนวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

ประเด็นการมีส่วนร่วม	\bar{x}	S.D.	ระดับ
มีส่วนร่วมในการวางแผน (Plan)	3.07	0.97	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Do)	2.62	0.83	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Check)	2.49	0.72	น้อย
มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Action)	2.95	0.89	ปานกลาง
รวมทั้งหมด	2.79	0.85	ปานกลาง

ตารางที่ 5 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 4 จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

ประเด็นการมีส่วนร่วม	\bar{x}	S.D.	ระดับ
มีส่วนร่วมในการวางแผน (Plan)	3.15	0.90	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Do)	2.75	0.78	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Check)	2.65	0.71	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Action)	3.05	0.84	ปานกลาง
รวมทั้งหมด	2.90	0.81	ปานกลาง

ตารางที่ 6 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 5 มีการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์และนักวิจัย มีการสร้างขวัญและกำลังใจ ตลอดจนยกย่องอาจารย์และนักวิจัยที่มีผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ดีเด่น

ประเด็นการมีส่วนร่วม	\bar{x}	S.D.	ระดับ
มีส่วนร่วมในการวางแผน (Plan)	3.16	0.92	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Do)	2.74	0.81	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Check)	2.62	0.71	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Action)	3.03	0.84	ปานกลาง
รวมทั้งหมด	2.89	0.82	ปานกลาง

ตารางที่ 7 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 6 มีระบบและกลไกเพื่อช่วยในการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองาน สรรค์สร้างที่นำไปใช้ประโยชน์และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

ประเด็นการมีส่วนร่วม	\bar{x}	S.D.	ระดับ
มีส่วนร่วมในการวางแผน (Plan)	3.13	0.92	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Do)	2.71	0.81	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Check)	2.60	0.72	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Action)	3.01	0.86	ปานกลาง
รวมทั้งหมด	2.87	0.83	ปานกลาง

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิง มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 40.85 และรองลงมาเป็นเพศหญิงมีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 59.15

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนมากจบปริญญาตรีมีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 58.54 จบปริญญาโทมีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 34.15 และจบปริญญาเอกมีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.32

จำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนมากอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 35.98 อายุ 41-50 ปี มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 23.78 อายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป และอายุ 22-30 ปี มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 20.12 เท่ากัน

จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด พบว่า ส่วนมากสังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 21.95 สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 16.46 สังกัดคณะวิทยาการจัดการ มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 15.24 สังกัดคณะครุศาสตร์ มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 สังกัดคณะเทคโนโลยีการเกษตร มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 10.98 สังกัดคณะศิลปกรรมศาสตร์ มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 9.76 สังกัดคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.32 สังกัดวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.88 และสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22

จำแนกตามอายุการทำงาน พบว่า ส่วนมากทำงาน 6-10 ปีมีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 42.68 ทำงาน 1-5 ปี มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 33.54 ทำงาน 20 ปีขึ้นไป มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 8.54 ทำงาน 11-15 ปี มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.93 และทำงาน 15-20 ปี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.32

จำแนกตามอาชีพ พบว่า ส่วนมากเป็นบุคลากร มีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 57.93 และเป็นอาจารย์ มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 42.07

2. ผลการวิเคราะห์การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ตามตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ระบบและกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 1 มีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.85 เมื่อพิจารณารายประเด็น อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มีส่วนร่วมในการวางแผน (Plan) มีค่าเฉลี่ย 3.13, มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Action) มีค่าเฉลี่ย 3.01, มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Do) มีค่าเฉลี่ย 2.70 และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Check) มีค่าเฉลี่ย 2.57

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 2 สนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์อย่างน้อยในประเด็น ต่อไปนี้ - ห้องปฏิบัติการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ หรือหน่วยวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ หรือศูนย์เครื่องมือ หรือศูนย์ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการวิจัย - ห้องสมุดหรือแหล่งค้นคว้าข้อมูลสนับสนุน

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 2 สนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์อย่างน้อยในประเด็น ต่อไปนี้ - ห้องปฏิบัติการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ หรือหน่วยวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ หรือศูนย์เครื่องมือ หรือศูนย์ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการวิจัย - ห้องสมุดหรือแหล่งค้นคว้าข้อมูลสนับสนุนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.90 เมื่อพิจารณา

รายประเด็น อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มีส่วนร่วมในการวางแผน (Planning) มีค่าเฉลี่ย 3.10, มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Action) มีค่าเฉลี่ย 3.05, มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Doing) มีค่าเฉลี่ย 2.75 และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Checking) มีค่าเฉลี่ย 2.64

4. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 3 จัดสรรงบประมาณของสถาบัน เพื่อเป็นทุนวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 3 จัดสรรงบประมาณของสถาบัน เพื่อเป็นทุนวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.79 เมื่อพิจารณารายประเด็น อยู่ในระดับปานกลาง 3 ประเด็น ระดับน้อย 1 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มีส่วนร่วมในการวางแผน (Planning) มีค่าเฉลี่ย 3.07, มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Action) มีค่าเฉลี่ย 2.95, มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Doing) มีค่าเฉลี่ย 2.62 และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Checking) มีค่าเฉลี่ย 2.49

5. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 4 จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการ ประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือ งานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 4 จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.90 เมื่อพิจารณารายประเด็น อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มีส่วนร่วมในการวางแผน (Planning) มีค่าเฉลี่ย 3.15, มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Action) มีค่าเฉลี่ย 3.05, มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Doing) มีค่าเฉลี่ย 2.75 และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Checking) มีค่าเฉลี่ย 2.65

6. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 5 มีการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์และนักวิจัย มีการสร้างขวัญและกำลังใจ ตลอดจนยกย่อง อาจารย์และนักวิจัยที่มีผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ดีเด่น

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 5 มีการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์และนักวิจัย มีการสร้างขวัญและกำลังใจ ตลอดจนยกย่องอาจารย์และนักวิจัยที่มีผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ดีเด่น อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.89 เมื่อพิจารณารายประเด็น อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มีส่วนร่วมในการวางแผน (Planning) มีค่าเฉลี่ย 3.16, มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Action) มีค่าเฉลี่ย 3.03, มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Doing) มีค่าเฉลี่ย 2.74 และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Checking) มีค่าเฉลี่ย 2.62

**7. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย
เกณฑ์ข้อที่ 6 มีระบบและกลไกเพื่อช่วยในการคุ้มครองสิทธิ์ของงานวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์ที่
นำไปใช้ประโยชน์และดำเนินการตามระบบที่กำหนด**

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย เกณฑ์ข้อที่ 6 มีระบบและกลไกเพื่อช่วยในการคุ้มครองสิทธิ์ของงานวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์และดำเนินการตามระบบที่กำหนดอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.87 เมื่อพิจารณารายประเด็น อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มีส่วนร่วมในการวางแผน (Planning) มีค่าเฉลี่ย 3.13, มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Action) มีค่าเฉลี่ย 3.01, มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Doing) มีค่าเฉลี่ย 2.71 และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Checking) มีค่าเฉลี่ย 2.60

สรุปและอภิปรายผล

บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัย โดยภาพรวม ในระดับปานกลางทุกประเด็น โดยมีส่วนร่วมมากที่สุดในการวางแผน (Planning) รองลงมามีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Action), มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Doing) และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Checking) ตามลำดับ

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บุคลากรส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการร่วมรับทราบผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของหน่วยงาน และจากการสื่อสารของหัวหน้าฝ่ายผ่านการประชุมภายใน การจัดทำแผนและการร่วมกันวิพากษ์แผนการประกันคุณภาพฯ คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพฯ จึงบอกได้ว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการประกันคุณภาพฯ ด้านการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา น้อยทิม และคณะ (2556) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Doing) บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีส่วนร่วมในระดับรองลงมา ซึ่งได้แก่ ให้ความร่วมมือจัดส่งข้อมูลรายงาน การปฏิบัติงาน การดำเนินการจัดทำรายงานผล การประเมินตนเอง การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องตามนโยบายและแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ในคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในหน่วยงานสนับสนุนวิชาการฯ (2561) และยังสอดคล้องกับส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย (2541) ว่ากิจกรรมหรือแนวปฏิบัติที่จำเป็นต้องดำเนินงานเพื่อประกันว่าคุณภาพของการศึกษาได้รับการรักษาไว้และส่งเสริมเพิ่มพูน และการประกันคุณภาพการศึกษา จึงรวมถึงกิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใด ๆ ที่หากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่ได้วางไว้แล้ว จะทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

จากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุหลักมาจากบุคลากรสายวิชาการ มีภาระงานสอนประจำ จึงทำมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในการประกันคุณภาพด้านการวิจัยน้อยกว่าสายสนับสนุน ที่มีภาระงานประจำที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารให้ดำเนินการประกันคุณภาพโดยตรง แต่ขาดข้อมูลและทักษะด้านการวิจัย ส่งผลโดยตรงต่อการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการวิจัยพอสมควร

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยด้านประกันคุณภาพการศึกษา ที่ศึกษาเฉพาะตัวบ่งชี้ด้านการวิจัย และการมีส่วนร่วมในกลุ่มผู้บริหารระดับคณบดี และหัวหน้าสาขาวิชาโดยเฉพาะ เพื่อค้นหาสภาพการสนับสนุน ให้กำลังใจและอำนวยความสะดวกในการทำงานด้านประกันคุณภาพการศึกษา
2. ควรมีการศึกษาวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะกลุ่มบุคลากร ที่เป็นอาจารย์และตัวชี้วัดของ สมศ. ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกรมการมีส่วนร่วม
3. ควรมีการศึกษาวิจัยความพึงพอใจของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาต่อการสนับสนุน องค์ความรู้ด้านการประกันคุณภาพจาก สกอ. และ สมศ.

เอกสารอ้างอิง

- มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (2561). *ประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา*. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2561, จาก <http://www.skru.ac.th/th/about/history>
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (2557). *แผนกลยุทธ์สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาปี งบประมาณ 2557-2560*. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- สร้อยขวัญ เสมอพิทักษ์ และ ภรณ์ ริโซติ. (2554). “การจัดการสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพ ของคณะวิชามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร”, ใน *วารสารสนเทศศาสตร์*. (28). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ ฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักพัฒนาคุณภาพและระบบบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (2561). *คู่มือการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน หน่วยงานสนับสนุนวิชาการฯ*. สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2561, จาก http://qmd.skru.ac.th/addnews/data/2017-05-16_683.pdf
- สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย. (2541). *แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษาทบวงมหาวิทยาลัย.
- สุจิตรา กฤตยารวรรณ และสุชีรา พระมาลา. (2557). “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ การศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชธานี”, ใน *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ พ.ศ. 2557*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยพายัพ.
- อุษา น้อยทิม, ไตรภพ สุวรรณศรี และวลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์. (2558). “ทัศนคติและการมีส่วนร่วม เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของบุคลากร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม”. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 7 (30-31 มีนาคม 2558 หน้า 216-225)*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.